

LAUSUNTO

Eduskunnan sivistysvaliokunnalle

Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi opintotukilain muuttamisesta (HE 33/2019 vp)

Suomen Lukiolaisten Liitto (SLL) kiittää mahdollisuudesta lausua sivistysvaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi opintotukilain muuttamisesta ja lausuu kunnioittaen seuraavaa:

SLL kannattaa kaikkia esitettyjä uudistuksia ja suhtautuu erityisen positiivisesti ehdotukseen sitoa opintoraha, oppimateriaalilisä ja huoltajakorotus kansaneläkeindeksiin. Tämä varmistaa, että etuudet seuraavat elinkustannusten kehittymistä. Opintorahan taso on nykyisellään matala ja indeksisidonnaisuuden puuttuminen on tarkoittanut opintorahan reaaliarvon laskua. Alhainen opintorahan määrä vähentää opintorahan merkitystä opiskelijan toimeentulon turvaamisessa.

SLL muistuttaa, että vaikka indeksisidonnaisuus parantaa opiskelijoiden taloudellista asemaa, nykyiset opintorahojen määrät ovat riittämättömiä. Se tarkoittaa osalle opiskelijoista toimeentulon hankkimista muuta kautta. Kouluterveyskyselyn 2019 mukaan jopa 21,1 % lukion ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijoista käy palkkatyössä koulutyön ohessa. Tämä voi vaikuttaa opintojen edistymiseen heikentävästi ja kuormittaa opiskelijoita, jotka kamppailevat jo valmiiksi jaksamisen haasteiden kanssa. SLL huomauttaa, että luku on kasvanut noin kaksi prosenttiyksikköä vuodesta 2017.

SLL toivookin, että opintotuen tasoa tarkastellaan myös muilta osin. Erityisesti kaikista alhaisimmat opintorahat sekä huoltajien tulorajat kaipaavat kipeästi korotuksia. Toimiva opintotukijärjestelmä ja riittävä opintorahapainotteinen opintotuki parantavat koulutuksellista tasa-arvoa ja mahdollistavat opiskelijoille täysipäiväisen opintoihin keskittymisen. Opintorahamäärien tasokorotusten ohessa SLL toivoo, että tulevaisuudessa indeksisidonnaisuus ulotetaan koskemaan myös opintotuen asumislisää.

Opintotukea on tarkasteltava myös osana suunniteltua oppivelvollisuusiän pidentämistä. Tällä hetkellä kaikki toisen asteen opiskelijat eivät ole opintotuen piirissä, sillä oikeus opintotukeen alkaa vasta 17-vuotiaana. Taloudellisten etuuksien on oltava jokaisen

opiskelijan itsensä käytettävissä jo toisen asteen opintojen alkaessa, jotta heillä on mahdollisuus tehdä omaa tulevaisuuttaan koskevat päätökset itsenäisesti.

Helsingissä 17.10.2019

Suomen Lukiolaisten Liitto

Roosa Pajunen
Puheenjohtaja

Heikki Luoto
Pääsihteeri

Lisätietoja:

Sosiaalipoliittinen asiantuntija Anni Koivisto, anni.koivisto@lukio.fi, 0404155969